

ДИСПУТ “ЧИ Є ЖИТТЯ ЗА МЕЖАМИ ЗЕМЛІ”

Тиждень 12. На безмежних просторах Всесвіту, урок 59

Обладнання і матеріали:

- підручник “[Українська мова та читання](#)”. 2 клас. Ч. 1 (авторка Г. Остапенко), с. 87;
- презентація “[Загадки про космос](#)”;
- презентація “[Корисні поради: як навчитися аргументувати](#)”;
- роздруківка “[Додаткові вправи](#)”;
- роздруківка “[Ребус](#)”;
- відео “[Чи можливе життя за межами Землі](#)”;
- руханка “[Мандрую по Землі](#)”;
- таблички з написами “Науковці та науковиці”, “Дослідники та дослідниці”.

Словник: диспут, аргументи, факти.

ХІД УРОКУ

1. Вступна частина

Привітання

Слухай вчителя уважно
І веди себе поважно.
Щоб зуміли все зробити
Та все добре зрозуміти,
На уроці не гукайте,
Завжди руку піднімайте.
Там, де шум і крик буває,
Працездатності немає.

Бесіда про суперечки

— Недавно я була свідком цікавої сцени. Чоловік із жінкою ішли парком та жваво про щось сперечалися, жестикулювали, говорили із завзяттям, намагаючись переконати одне одного у своїй думці. Гідно вести суперечку — це не просто і потребує особливих знань і вмінь. Але дуже важливо навчитися коректно відстоювати свою думку.

Запитання до дітей

- Чи доводилося вам брати участь у суперечках? Чого вони стосувалися? Як ви відстоювали свою позицію?
- Як переконати співрозмовника у своїй думці?
- Що таке факти? Чим вони можуть допомогти?
- Чого не можна робити під час суперечок?

— Якраз сьогодні ми з вами й посперечаємося. І навчимося робити це правильно, аби з гідністю виходити з будь-яких суперечок. А тема суперечки в нас буде глобальна, неземна. Як ви гадаєте, про що йтиме мова?

Розгадування ребуса (див. роздруківку "[Ребус](#)")

— Розгадайте ребус — і ви дізнаєтеся, про що буде сьогоднішня розмова.

(Правильна відповідь: космос)

Вправа "Асоціативний куц"

Учні й учениці працюють у парах.

— Які слова спадають вам на думку, коли ви чуєте слово "космос"?

— Запишіть їх довкола цього слова та з'єднайте стрілочками.

2. Основна частина

Відгадування космічних загадок (див. презентацію "[Загадки про космос](#)")

— Космічний простір безмежний. У ньому наша планета Земля зовсім крихітна. І саме на нашій Землі є життя. А чи є воно десь іще в космосі?

— Замисліться: чи вірите ви в позаземне життя? Подумайте, як ви обґрунтуєте свою думку.

Вправа "Займи позицію"

— Увага! Сьогодні в нас працюють науковці, науковиці, дослідники та дослідниці (на двох великих столах стоять таблички з написами "Науковці та науковиці" і "Дослідники та дослідниці"). Тим, хто вважають, що на інших планетах є цивілізація, пропоную сісти за стіл дослідників і дослідниць. А ті, хто впевнені, що наша Земля — це єдина планета із живими організмами — сьогодні побудуть науковцями й науковицями. Отож запрошую вас у зал засідань! Сьогодні в нас усіх надзвичайно серйозна та відповідальна місія.

— Проведімо диспут на тему "Чи є життя на інших планетах?". Шановне товариство! Використовуйте всі аргументи, доводьте свою думку! Найбільше наука довіряє фактам.

Словникова робота: диспут, аргумент, факт. (див. "[Тлумачок](#)" на с. 124–125 підручника)

Факт — дійсна подія або явище; те, що є істинним та існує насправді.

Робота з медіаконтентом

— Уважно подивіться відео "[Чи можливе життя за межами Землі](#)". Подумайте, що ви вже знали, а що для вас виявилось новим. Що з почутого ви зможете використати під час диспуту?

Групове обговорення

— Тепер пропоную кожній групі провести закрите обговорення та підготувати аргументи на відстоювання своєї позиції.

Ведення диспуту

— Перед тим, як розпочати диспут, я хочу, щоб ви взяли до уваги деякі корисні поради. (див. презентацію "[Корисні поради: як навчитися аргументувати](#)")

— Отже, розпочнемо! Що нам запропонують науковці й науковиці?

— А яку відповідь дадуть дослідники й дослідниці?

— Які аргументи дала перша й друга група? Який висновок можна зробити?

Робота з підручником

— Отже, чи вдалося нам сьогодні ставитися одне до одного з повагою? Чи уважно ви слухали думку своїх опонентів й опоненток? Чому? (див. [завдання 16](#) на с. 87 підручника)

— Як потрібно реагувати, коли хтось не погоджується з твоєю думкою? (див. [завдання 17](#) на с. 87 підручника)

— Розгадайте ребус, назвавши числа й літери. Придумайте й запишіть якомога більше своїх ребусів із числами. (див. [завдання](#) на с. 87 підручника)

Фізкультхвилинка

Виконання руханки "[Мандрую по Землі](#)".

Тренувальні вправи (див. роздруківку "[Додаткові вправи](#)")

— Вставте, де потрібно, пропущені літери та спишіть текст.

Зацвіли влітку лісові _звіноч_ки. У кожній пелюсточ_ці — мален_кі молоточ_ки.

— Запишіть антоніми до поданих слів.

Злий, теплий, прозорий, літній, сухий, день, радість.

— Вставте пропущені літери та склади речення.

Вітер, холодний, з, зрива, д_рев, листя, поживкле. Сумно, з, жовті, перед, л_сточки, розлукою, дер_вом, прощалися.

3. Завершення уроку, рефлексія

— Отже, про що ми сьогодні поговорили? Що нового ви дізналися? Що вас вразило? А що ви знали раніше?

— Якою була ваша думка щодо позаземного життя на початку уроку? Чи змінилася вона? Чому?

— Що важливо під час ведення диспуту? Як правильно аргументувати свою думку? Як потрібно ставитися до співрозмовника? Чому ці вміння важливі?

4. Варіанти домашнього завдання

1. Висловити свою думку на тему “Який домашній улюбленець кращий: кіт чи собака?”, підібрати відповідні аргументи, навести приклади та зробити висновок.

2. Придумати та записати 2–3 речення про космос, інопланетян та планети

*Урок підготувала **Тетяна Королюк**,
вчитель початкових класів*